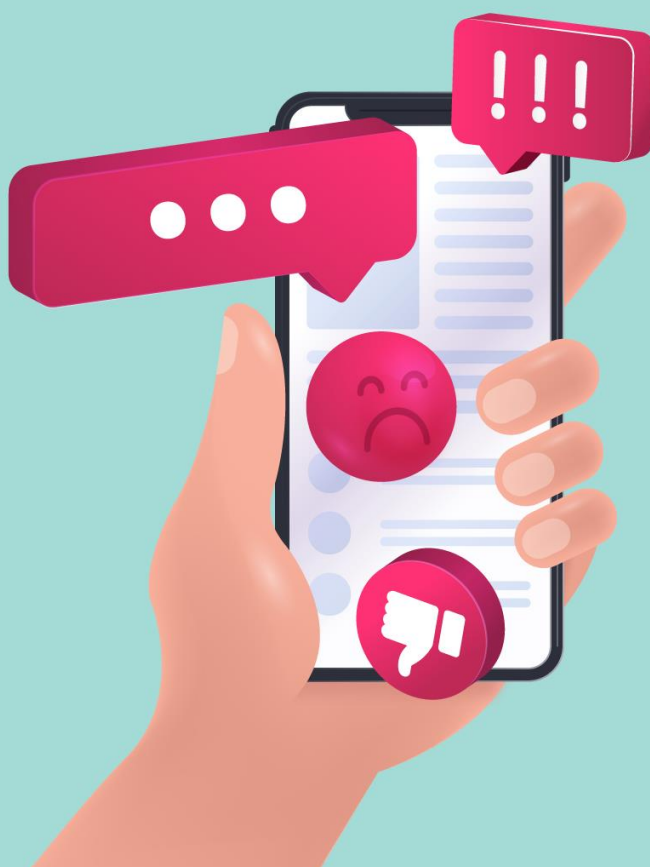

ROMŠTÍ AKTIVISTÉ PODNIKAJÍ PRÁVNÍ KROKY PROTI NENÁVISTI NA INTERNETU PO PROPUŠTĚNÍ NEONACISTŮ Z VĚZENÍ

Praha, Brusel 21. srpna 2023: Evropské centrum pro práva Romů (ERRC) a Fórum pro lidská práva (FÓRUM) ve spolupráci s mladými romskými dobrovolníky z [Romea.cz](https://romea.cz) podaly pět nových trestních oznámení na osoby, které na sociálních sítích v České republice opakovaně zveřejňovaly rasistické výroky vyzývající k násilí vůči Romům. Většina z těchto nově se objevujících případů nenávistných projevů vůči Romům na internetu souvisí se zprávou o podmíněčném propuštění dvou neonacistů zodpovědných za [útok zápalnou lahví na romskou rodinu](#) ve Vítkově v roce 2009. Stížnosti byly podány na Policejní prezidium v období mezi 13. červencem 2023 do 9. srpna 2023.

"Nenávistné projevy vůči romské komunitě jsou na sociálních sítích stále velmi rozšířené. Autoři těchto hejtů se často domnívají, že jsou za počítačem nedotknutelní. Ale soudě podle předchozích případů víme, že česká policie dokáže tyto lidi najít a trestně stíhat. Doufáme, že díky tomuto úsilí se sociální média stanou bezpečnějším prostorem pro všechny, včetně romské menšiny" uvedla Alexandra Dubová, právnička z Fóra pro lidská práva.

Organizace tvrdí, že online výroky těchto osob porušují § 355 trestního zákoníku (hanobení národa, rasy, etnické nebo jiné skupiny osob), § 356 (podněcování k nenávisti vůči skupině osob) a § 364 (podněcování k trestnému činu). Podněty na policii se týkají několika nenávistných komentářů, které hejteři pronesly na sociálních sítích. Jde zejména o komentáře, které propagují genocidu Romů, vyzývají k rasovým válkám, oslavují vraždění Romů v koncentračním táboře Lety u Písku či chválí činy dvou neonacistů, jejichž útok v roce 2009 způsobil těžké popáleniny dvouleté romské holčičce.

"K nenávistným projevům přistupujeme s nulovou tolerancí," řekl předseda ERRC Đorđe Jovanović. "Nenávistné projevy, ať už se dějí online nebo offline, často vedou k reálnému násilí proti romským komunitám. Shromáždili jsme důkazy o ničivém dopadu nenávistných projevů online na životy Romů, zejména pokud je využívají krajně pravicové skupiny. Vzhledem k tomu, že nenávistné projevy online překračují hranice států, musíme koordinovaně reagovat na monitorování a hlášení nenávistných projevů, vytvářet protiargumenty a shromažďovat důkazy pro právní kroky. Trestní oznámení, jako jsou tato, varují, připomínají a posilují zákon, který říká, že takové chování je nepřijatelné a má závažné důsledky."

Důkazy na podporu těchto právních kroků shromáždili mladí Romové, kteří v rámci projektu ERRC dobrovolně spolupracovali s českým romským zpravodajským portálem Romea.cz V rámci projektu *Challenging Digital Antigypsyism*. Cílem projektu je upozorňovat na nenávistné projevy na internetu prostřednictvím aktivit dobrovolníků a také podnikat právní kroky, které přímo řeší nenávistné projevy v online sféře.

Předchozí trestní oznámení podaná organizacemi v [říjnu 2022](#) a březnu 2023 policie vyšetřuje, přičemž dva pachatelé již byli potrestáni v trestním a přestupkovém řízení. ERRC a Fórum pro lidská práva budou další kroky policie ve věci podaných trestních oznámeních pečlivě sledovat. Současně bude tento projekt pokračovat v hledání dalších právních i mimoprávních cest k zajištění účinného potírání digitálního anticiganismu na internetu.

Tento projekt byl realizován díky finanční podpoře [Nadace EVZ](#).

Pozadí útoku ve Vítkově:

Dva neonacisté, členové severomoravské skupiny odpovědné za útok zápalnou lahví na romskou rodinu ve Vítkově na Opavsku v roce 2009, byli po odpykání dvou třetin dvacetiletého trestu [podmínečně propuštěni](#). Při útoku byli zraněni tři lidé, včetně nezletilé Natálky Kudrikové, která utrpěla těžké popáleniny. Žháři se hájili tím, že tehdy byli mladí a naivní. Rozhodnutí o jejich podmíněném propuštění šokovalo vládní zmocněnkyni pro záležitosti romské menšiny i rodinu a příznivce obětí. Matka Natálky vyjádřila znechucení a obavy o bezpečnost své dcery.

Útok byl součástí [širšího nárůstu smrtícího protiromského násilí](#), které v letech 2008-2010 organizovaly neonacistické skupiny v Maďarsku, na Slovensku a v České republice. Evropské středisko pro práva Romů (ERRC) zaznamenalo v Maďarsku 48 útoků proti životům a majetku Romů, které si vyžádaly devět mrtvých, včetně dvou nezletilých. V České republice si 17 protiromských útoků vyžádalo zranění 11 osob, včetně dvou dětí, z nichž dvě byly v ohrožení života. Na Slovensku si deset útoků vyžádalo životy dvou Romů a osm zraněných, včetně dvou nezletilých. ERRC rovněž monitorovalo reakci státu na 44 nejbrutálnějších protiromských útoků, které byly v těchto třech zemích nahlášený policii. Zjistilo, že

rozsudek v případě žhářství ve Vítkově "zdaleka neodpovídal standardní reakci na protiromské násilí v České republice".

Pro další informace nebo sjednání rozhovoru kontaktujte:

Jonathan Lee (anglicky)

Ředitel pro advokacii a komunikaci

Evropské středisko pro práva Romů

jonathan.lee@errc.org

+32 49 288 7679

Alexandra Dubová (česky)

Právnička a předsedkyně organizace

Fórum pro lidská práva

dubova@forumhr.eu

+420 725 548 872